

4206

Joan W. Goethe

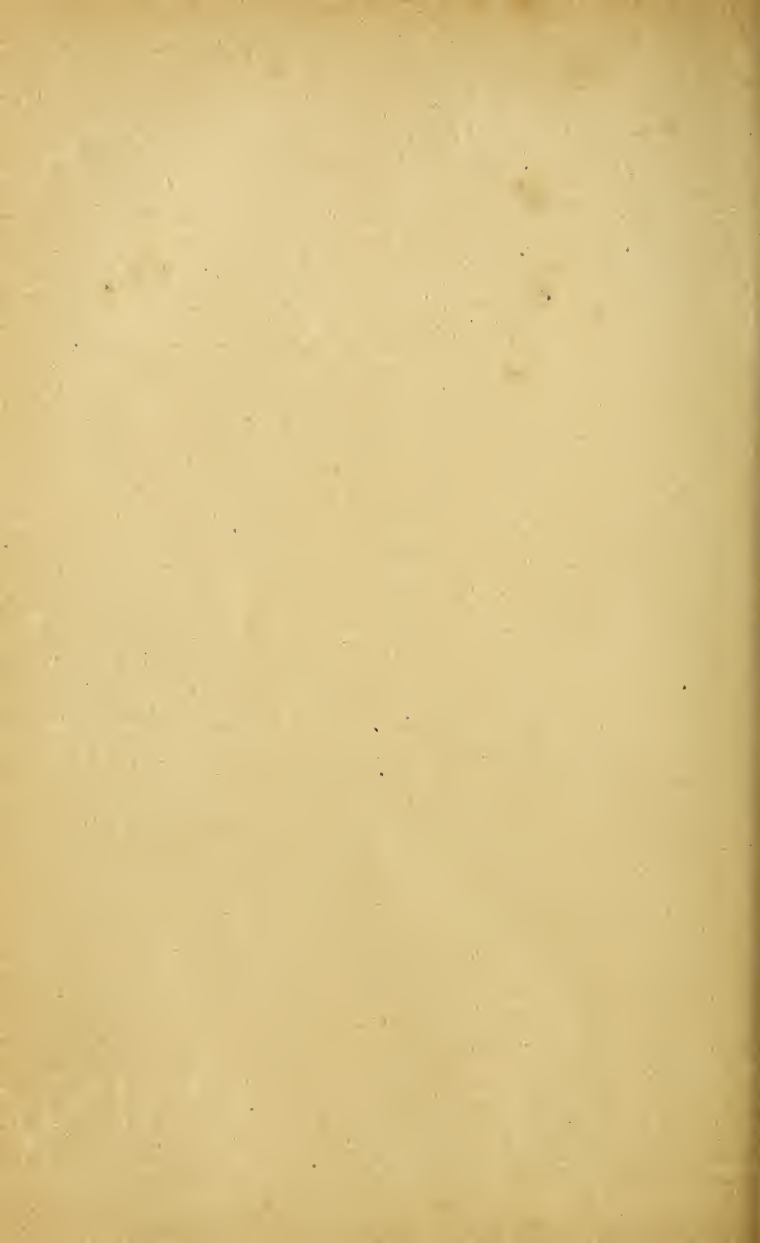

ERIDON Y AMINA

4

EDICIONES
TEATRALIA

Pastorel·la traduïda per
* Joan Maragall

ERIDON Y AMINA

BIBLIOTECA

TEATRALIA

GOETHE

ERIDON

y AMINA

—PASTOREL-LA—

TRADUHIDA PER JOAN MARAGALL

1909

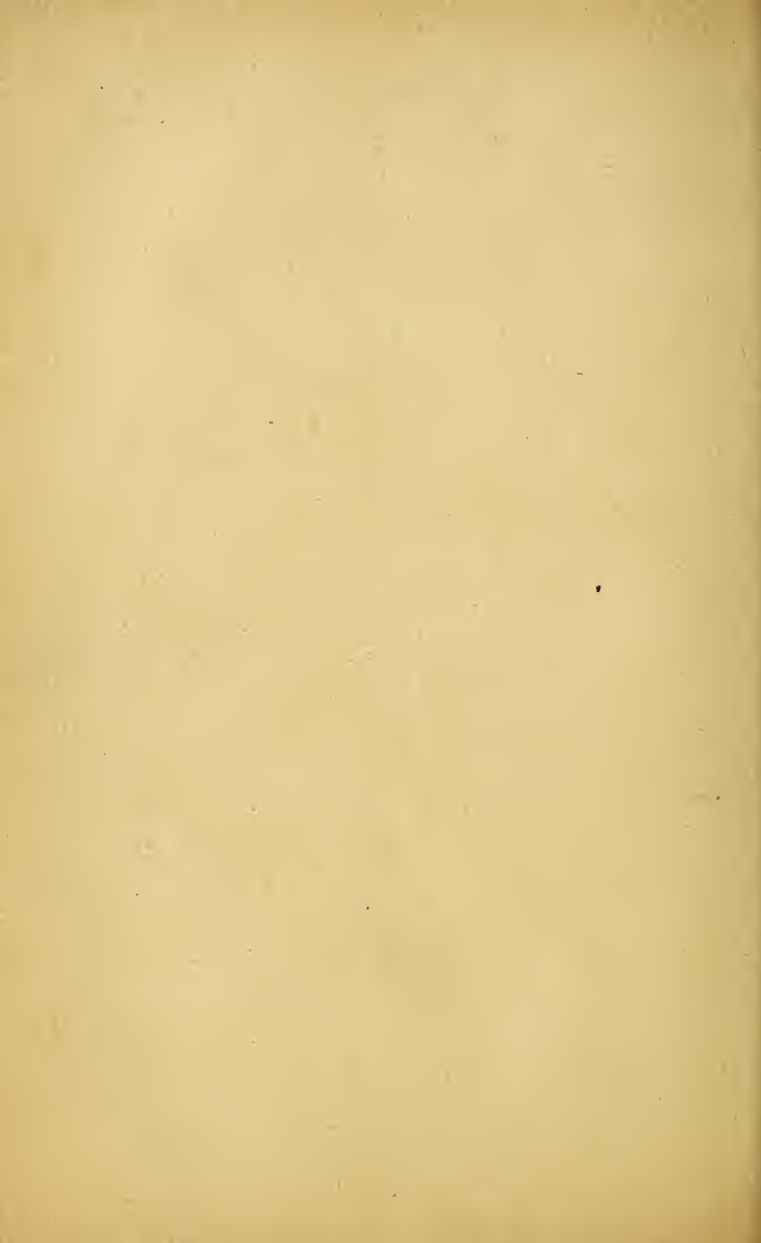

PERSONATGES

Agleya — Amína — Eridon — Lamon

PRIMERA ESCENA

AGLEYA Y AMINA *están a un costat trenant garlandes. Entra LAMON ab una cistella de flors, y posantles en terra diu:*

LAM. Te porto aquí més flors ¡y de colors ben bells!

AGL. ¿Me portes roses?

LAM. No; per tú no més clavells:
la rosa es per l'Amina; la sola del rosé;
entre uns cabells ben negres la rosa hi cau molt bé.

AGL. Jo penso sols en tú, més tú no ho agraeixes.

LAM. Tant temps qu'ens estimem ¡y encare no'm coneixes?
Jo sé segurament que'm vols a mí tot sol
y tú sabs que'l meu cor a cap més altra vol.
Donchs are ¿per qué fas la esquerpa y neguitosa?
¿Per qué no pots sofrir qu'a un altra trobi hermosa?
Jo no t'en privo pas de dir d'altre donzell
que'l trobes aixérit o bé que'l trobes bell;
jo no'n soch de gelós.

AGL. Ni jo tampoch desd'ara:
perque estem tants a tants. Jo be faig bona cara
a l'un y l'altre; y tú quant no'm tens al devant
bé tires amorettes a les del teu voltant.
Donchs resti el cor fidel, la rialla permesa,
y ens farà més constants un xich de lleugeresa.
Lo ser gelosa a mí m'escau menys qu'a ningú;
Amina, tú t'en ríus; digues ¿qué penses tú?

AMI. ¿Qué vols que pensi...?

AGL. Ayl mon goig te deu dar pena.

AMI. Per qué?

AGL. Perque, a nosaltres, l'amor s'ens asserena tot seguit que'ns parlem, rient y follejant... y el teu torment comensa quant s'acosta l'aymant. Jo no he vist may un home de mena més estranya. Tu't penses que t'estima; més jo crech que t'enganya. Ell lo que vol es sempre tenir algú sotapeu, y en tú, no una estimada, sols una esclava hi veu.

AMI. Be'm creu sovint.

AGL. Oh! sí, per més y més manarte: de tot has de fugir, de tot has d'amagarte. Aquell poder que'l cel en nostres ulls posà de veure an el aymant y ferlo agenollà, tu l'has rendit an ell, y't tens per prou ditxosa si't mira amablement... La boca desdenyosa les celles sempre juntes, sempre arrugat el front la vista esgarriada... ¡es bell com hi ha mon! Y'l trobes sempre aixís passant mil amargures fins que l'has amansit a copia de postures!

AMI. Creu que no es pas a dretes que's mostra ab tal posat... ¡Tú no'l coneixes prou! ¡tú may l'has estimat! Un malhumor estrany li enterboleix la vida y ens fá a abdós malhaurats; prò mira, desseguida que'm veu al seu devant y sent el meu amor se li ablaneix el rostre, y fuig el malhumor.

AGL. Cert qu'ha de sé un gran gust; pero jo m'en passaría. Ell no't deixa fruir cap més goig ni alegría. Tú per ballá't daleixes ¿oy qu'es un pler ben bell? Mes ell fuig de les danses, y has de fugirne ab ell.

Si mira de reull tot lo que tú desitjes,
si fins està gelós de l'herba que trepitjes,
y a un aucellet qu'amoixis ja'l mira rabiós
¿cóm vols que no se't mostri cent cops més neguitós
quant veu qu'un altre't pren pel bras y la cintura
ballant; y a cau d'orella amors potsé't murmura?

MI. ¡No sigues tant injustal Molt bé que li vaig dir
d'anà a festa ab vosaltres y m'ha deixat venir.

PL. Prò no hi estàs a gust.

MI. ¿Per què?

PL. Ell no s'acosta.

II. Es qu'el ball no li plau.

PL. No ho creguis, ho fà a posta;
t'espera de retorn per dirte rihent, retret:

—¿Ja t'has divertit forsa?—Sí, forsa.—Molt ben fet;
deveu haver ballat, sense ni temps d'asséureus,
y ab bons balladors ¿oy? M'hauría agradat véureus.
¿Què li has donat en paga al teu gentil donzell?—

II. (*Rient*)

¡Encare'm faràs riure! ¡Ho d'ús lo meteix qu'ell!
(*A Lamon*). Dom més flors.

M. Mira, te.

I. Donchs jo n'estich contenta.

de que estigui gelós de tot lo que's presenta;
senyal de que m'estima si està gelós de mí
y això me rescabala de lo que'm fà patí.

L. Ay! filla! donchs ja't planyo: el teu mal no té cura
perque t'en aconhortes y el tens per gran ventura.
Jugues ab les cadenes cantant...

I. ¿Què tens un llàs
per nuar la garlanda?

- AGL. (*A Lamon*) Escolta, tú'l tindrás;
aquell que'm vas servir de la dansa florida.
- LAM. ¿Vols que te'l porti?
- AGL. Sí. Però torna desseguida.
(*Lamon s'en va*)

SEGONA ESCENA

AGLEYA Y AMINA

- AMI. Dels presents de l'aymada sembla no fern gran cas.
- AGL. Hi es poch mirat, y creume que axò a mí no'm plau pa
Un cor qu'es ben fidel, aquestes petiteses
d'amor, ha d'estimarles més que no pas grandeses,
prò, creume, bona amiga, qu'es més xich sofriment
un amor massa tebi qu'un amor massa ardent.
Bé plau ser contemplada com entre aymants s'estila
prò plau també en l'amor poder viure tranquila.
- AMI. Jo ab l'aymador m'avinch y el cor cap altre en vol
bé es cert que'm fà penar, més plany també el meu do
quant vé enutjat a mí y'm comença a reprendre
me cal dir sols un mot, una paraula tendre,
per véurel desseguida mudat y penedit;
y si veu que jo ploro, plora als meus peus rendit
y'm demana perdó fins que'm mira somriure.
- AGL. ¿Y tú'l perdones?
- AMI. Sempre.
- AGL. Bé, vaja, aixó no es viur
has de passar la pena y has de doná el perdó.
Pots dir qu'amor pateixes, mes que'l frueixes, no.
- AMI. ¿Qué hi faré?

AGL.   ¿Qué hi farás? Donchs jo ho acabaríá,
y ben depressa.

AMI.   ¿Cóm?

AGL.   Escolta, y després tría.

Tot el patir que fás, tot el seu malhumor
¿sabs de qué vé?

AMI.   No, digues.

AGL.   Li mostres massa amor.

AMI. Jo crech qu'amor sols pot ab altre amor adirse.

AGL. Oh! cál móstret esquerpa y el veurás ablanirse.
Proba de contradirlo, no'l deixis tant en pau,
al home li cal lluyta, lo fácil li desplau;
are ell no més vé a véuret quant vol matá una estona;
té tant segur l'amor que ja ni s'en adona.
Cap rival l'inquieta ni tem res de ningú
donchs sab que tú l'estimes molt més que no ell a tú,
gaudeix la benhaurança del amor massa plena;
com may el fas penar, ell s'ha de dar la pena.
Ell veu que tú no estimes a ningú mes al mon
y s'inventa fantasmes de rivals que no hi son:
donchs móstrali que d'ell també t'en passaríes:
el veurás fet un foll, pro será per pochs díes:
molt mes qu'are d'un bés fará cas d'un somrís,
y aixís que tinga por será un home felís.

AMI. Podríá molt ben ser, mes jo no só pas bona
per tot aixó que dius.

AGL.   De poch t'espantes, dona.

No'n farém res de tú. Mira qui vé.

AMI.   Ayl ell!

AGL. ¿Veus? Ja tremoles tota, y't va'l cor... ¡quin tropell!
Ja mudes els colors, ja ni sabs lo que't passa

no més perque ell s'acosta. ¿Qué no ho veus qu'aixó
[es massa?

L'has d'esperar tranquila, l'has de rebre ab fredor.

AMI. Ves! déixam estar, déixam; sols ne sé un d'amor!

TERCERA ESCENA

ERIDON *va caminant poch a poch y ab els brassos plegats.* AMINA
s'aixeca y va corrents a rébrel. AGLÉYA *segueix ab la seva*
feyna.

AMI. (*Agafantli les mans*). Ayl el meu Eridon!

ERID. (*Li besa la ma*). Amina...

AGL. (*Apart*). ¡Mel melada...!

AMI. ¡Quina flor mes hermosa! digues ¿qui te l'ha dada?

ERID. L'aymía. Oy! que ho es, la meva, ben segú!

AMI. Si que l'has ben servadal

ERID. Tot lo que'm ve de tú
jo ho servo bé. ¿Y les meves?

AMI. (*Mostrantli la garlanda*). Mira si soch trassosa;
les lluhiré en la festa.

ERID. ¡Si qu'estarás hermosa!
les noyes ab enveja, ab foch els aymadós
te mirarán.

AGL. Hauries d'estarne tot joyós
de tenirla ben teva, ab tants que la rodejen.

ERID. Jo no puch ser ditxós quan n'hi há que m'envejen.

AGL. No pots perque no vols; massa la sabs fidel.

ERID. (*A Amina*).

Oh! parlém de la festa ¿vindrà també en Destel?

AGL. ¡Ja ho crechl Per res del mon va dir que hi mancaría.

ERID. (*A Amina*). Y tú ¿qui triarás per ballador, l'aymía?

(A *Agleya*). *Agleya*, fes que balli ab qui ella vulga bé.

AMI. Si no vens tú a la dança, aixó no podrá sè.

AGL. Ja comensém ¡quin homel bé fora cosa nova...
sempre martiritzantla ¡no sé quin gust hi trobal
(A *Eridon*). Si't penses que t'enganya noli sigas ayment
mes si't creus que t'estima ¡no l'atormentis tant!

ERID. No l'atormento.

AGL. Ah! no? es per darli alegría
que no la deixes viure venintli nit y día,
ab la cansó enfadosa d'uns gelos perque sí?

ERID. ¿Pró tú n'estás segura que sols m'estima a mí?

AMI. ¿Cóm pots duptarne tú?

ERID. ¿Y cóm no m'haig d'ofendre
si veig que't prenen flors y te les deixes pendre?
¿si veig que't donen llassos y tú acceptes el dó?

AMI. Ayl *Eridon*, escolta!

ERID. ¿Qué díus? ¿no tinch rahó?
¿y en paga tú qu'has dat? Un bés potser, perjural!

AMI. Ayl amor meu, y tú...!

AGL. ¡Calla, que res l'atural!
Lo qu'are vas a dirli cent cops ja li has dit
ab probes y més probes; ¿de qué li ha servit?
encare qu'are hi tornis, y't cregui com solía,
demá't vindrá gelós igual qu'el primer día.

ERID. Y ab rahó.

AMI. ¿Cóm pot ésser? ¿Tú creus tenir rahó
de jutjar a l'aimada per infidel?

ERID. ¿Jo? ¡No!

¡No vull! ¡No!

AMI. ¿Per ventura, ab mots o ab mirades
t'he donat el per qué?

ERID.

Oh! sí! moltes vegades.

AMI. ¿Jo, infidel? ¿jo? ¿quan?

ERID.

May! y aixó es el meu torment;
ni un cop peques per falsa, mil cops per imprudent;
lo que per mí es gran dol, per tú es cosa lleugera,
lo qué'n a tú't fá riure a n'a mi'm desespera.

AGL. Mes si ella ho pren aixís, a tú ¿quin mal te fá?

ERID. Molt gran: ni tú ni ella vos el podeu pensá.

AGL. A fe que d'amoretos n'es sempre ben escassa.

ERID. Prou per no sé infidel, pro per fidel no massa.

AGL. Com tú ets estimat d'ella creume qu'ho son ben poch.

ERID. Mes tant com a mí, estima les festes, balls y jochs.

AGL. ¿Ni aixó pots sofrir? Donchs que t'estimi ton avial!

AMI.

Calla, Agleya. Eridon, enfrena aquesta rabia
pregunta als amichs nostres com te tinch en esment;
fins quan parlant ab altres rihem lleugerament,
respondrán quantes voltes en mitj la lleugeresa
«¿qué deu fer l'Eridon?» he dit tota sorpresa.
Si no'm vols creure, vina avuy a festa ab mí
y'm posarás a proba; veyam qué podrás dí?
no mes ballaré ab tú, y no faré dos passos
sino de la ma teva, sino dintre els teus brassos;
ni d'un esguart que dongui te m'en podrás queixar.

ERID. El vencer's una estona no vol pas dir estimar.

AGL. ¿No ho veus are com plora? ¿no es per tú solzament?

Vaja, no m'ho pensava que fossis tant dolent!
ets un home llunátich, sols goses quant te dols;
de res no t'acontentes y quan més tens més vols;
ets orgullós de mena, goig d'altri t'angunia
y't creus que lluny de tú no hi ha d'haver alegría.
Ets un home aborrible, variable y estrany

ni pot l'amor conmoure't, ni't pot conmoure'l plany;
jo qu'estimo a l'Amina, d'ella vull separarte
perque si es dol fugirte més dol es estimarte.

MI. ¿Per qué el meu cor no's muda? ¿per qué l'estimo tant?

RID. *Després d'una pausa s'acosta temerosament a Amina y
li diu, agafantli la mà):*

Amina, aymada mía, ¿perdones a l'aymant?

MI. Bé prou qu'ho sabs de sempre que no só rencorosa.

RID. Als teus peus m'agenollo, criatura generosa.

MI. Aixecat, Eridon.

GL. No feu tants compliments
sino d'aquí a una estona tornarán els mals vents.

RID. L'empenta del amor reneix y no s'atura.

GL. Pro si no fos tant forta seria més segura.

Estimeuse ab més calma, de l'un vé l'altre excés.

RID. Perdona aquesta volta, no hi tornaré may més.

MI. Ves a cullirme flors per les garlandes meves:
me farán més hermosa venint de les mans teves.

RID. Pro ja tens una rosa.

MI. Me l'ha dada en Lamon
¿oy que m'escau?

RID. *(Ressentit).* Moltíssim.

MI. Pró mira, te la don
perque no estigues trist.

RID. *(La pren y li besa la mà).* T'en duré de mes belles.

(S'en va).

QUARTA ESCENA

AMINA Y AGLEYA, *després* LAMON

AGL. Darrera d'aquest home hi perdràs bous y esquelle com més coses li donguis, més t'en demanarà fins lo que mes estimis al ultim te pendrà.

AMI. Mentres no perdi a n'ell cap cosa m'es preuada,

AGL. Ja's coneix que fá poch qu'estás enamorada; novella aymada el cor dona al aymant sencè, y quant no pensa ab ell no pensa pas ab rè. Es igual que llegint d'amor fingida historia: tot es fidelitat entre els aymants, tot gloria; als peus de l'estimada, es anyell l'aymadô, pro quant combat per ella es brau com un lleó. Aixó'ns gira'l cervell, voldrèm desseguida un aymant qu'ens salvés tres cops al jorn la vida. Llegim sempre afanyoses per somniar després y estant enamorades trenta vegades més, sembla que'ns hi trobem ab tot alló; pro un día veyem qu'amor tan ferm, no es amor, bojería.

AMI. El meu no es pas aixís.

AGL. Si un está ben malalt sol dir sempre a n'el metje: «A mí res me fá mal» pro ¿quí se'l creu? Ningú. Aquells qu'en guarda el tene li fan pendre els remeys... y a tú també't convenen.

AMI. ¿Qué soch cap criatura per dirme tot aixó?

AGL. Estimes...

AMI. Tú també.

AGL. Donchs estima com jo atempera l'amor que tant y tant t'enfila: se pot estimar molt y estar per'xó tranquila.

- LAM. (*A Amina*). Vetaquí el llàs.
- AMI. Molt bé.
- AGL. ¿Cóm es qu'has tardat tant?
- LAM. Hi trovat a la Clori aquí dalt, al girant,
y ab flors li he guarnit bellament la payola.
- AGL. ¿Y qué t'ha dat?
- LAM. No res; una besada sola;
servíu a una donzella tant be com ne sabeu
y un bés o dos o quatre es tot lo qu'en traureu.
- AMI. (*Mostrant la corona ab el llàs*). ¿Está bé aixís?
- AGL. Sí, dóna... (*Li emproba, seguint la conversa ab Lamon*)
Avuy, força alegríal!
- LAM. Avuy gran llibertat, perque si un s'angunfa
pensant a cada cosa lo qu'en dirá l'aymant,
lo qu'en dirá l'aymada, tot s'en vá al botavant.
- AGL. Ja tens rahó.
- LAM. Y es clar!
- AGL. (*A Amina*). Asséntat, que t'enflori.
(*Li posa les flors al cap, y segueix dient a Lamon*).
Are dónem el bes que t'ha donat la Clori.
- LAM. De bona gana. Té. (*Li fa un petó*).
- AMI. Me feu riure, ben cert.
- AGL. Tú y l'Eridon, aixís, tindríeu goig complert.
- AMI. Jo no ho vull que per ell altre siga besada.
- LAM. ¿Hont es la rosa?
- AGL. Oh!, ella l'hi ha donada
per bon conhort.
- AMI. En prenda del meu perdó segú.
- LAM. Tú'l perdones a n'ell, ell te perdona a tú
y aixís passeu el temps, plantant, desplantant cara.
- AGL. ¿Veus? ja están. (*Per les flors*).

LAM.

Oy que bé.

AMI.

Les flors voldria ara

qu'ha de dur l'Eridon.

AGL.

El pots esperá aquí
vaig a posarm bonica. Tú, Lamon, vina ab mí.
Te deixarem soleta; pró torno desseguida.

QUINTA ESCENA

AMINA, *després* ERIDON

AMI. ¡Cóm s'estimen tots dos, tant en pau, aixó es vidal
Prou que'm plauría a mí tenirlo a n'ell content
y viure jo ditxosa aymantnos suaument.
No hagués sigut jo tant humil y obediēta
ell viuria felç, jo viuria contenta;
mes si ara jo provaba de vénçel ab fredó
ell ¡cóm se posaría! pensarho ja'm fa pó.
Aixís que'l veig irat tremolo en sa presencia;
no tinch cor de fugir, ni per la violencia.
Mes jo ho haig de probar: pel cor ell m'ha vensut,
donchs per vèurel a n'ell avuy el cor m'ajut;
avuy es l'ocasió de probarho, ¡ara es l'horal
Veig que vé cap aquí; comensem ¡pit y foral

ERID. (*Donantli flors*).

No son gayre boniques: el pom he hagut de fê
depressa. ¿M'ho perdones?

AMI.

Venint de tú, están bé.

ERID. Les que en Destel va pëndret prou eren mes badades.

AMI. (*Posantseles al pit*).

Aquestes, t'ho asseguro, serán aquí reservades.

Aquí ahont tú regnes será llur test milló.

ERID. Pro ¿hi estarán segures?

AMI. ¿Y pots duptarho?

ERID. N6.

Jo no dupto de tú; jo sento sols temença
donchs sé qu'un cor fidel ben fácilmente se llença
a dances y follfes y a tot festós trahut,
y pert lo qu'altrement no hauría may perdut.
Jo sé qu'estich segur, qu'en mitj de jochs y dances
sovint penses en mí; pró aixís que t'hi atances,
aquet reculliment qu'a mi'm té enamorat
el perts en mitj d'aquella usada llibertat.
Per riure, l'esguart teu en l'un o l'altre's posa,
mes el qui't va mirant se pensa un'altre cosa.

AMI. ¿Qué hi fa si no es vritat? vingués lo que vingués
tú sempre'm tens el cor; donchs, digues ¿què vols més?
Rient pots esperar a que'ls galans se llencin
pensantse...

ERID. No! es que jo no vull ni que s'ho pensin.
Perque es lo que'm sab greu. Ets meva; ja ho sé aixó;
pro un altre potse's creu qu'es tan ditzós com jo;
guaytante fit a fit li sembla ja que't besa,
li sembla que ja ets d'ell, y aixó es lo qu'a mi'm pesa.

AMI. Jo'ls mostraré qu'en contra de tú no hi poden res
aul vina ab mí a la festa, veurás...

ERID. No: grans mercés.

No accepto el sacrifici; massa crudel sería;
soch un mal ballador y t'avergonyiría;
volent lluhí en la dança, per balladó us convé
no l'home que us estima, sino el que balla bé.

AMI. Aixó es vritat.

ERID. (*Retingut*). ¿Ho veus? Si jo tingués la traça del graciós Destel... quan balla li fan plaça ¿oy que's bon balladó?

AMI. Com ell no n'hi ha cap.

ERID. ¿Y la que hi balla...?

AMI. 'S plau.

ERID. ¿L'estima fins...?

AMI. ¿Quí sab

ERID. ¿Quí sab? ¡Reira de...!

AMI. Pró y are ¿quí t'enfila?

ERID. ¿Quí m'enfila? ¡Mal llamp! ¿y ho d'ús aixís tranquila

AMI. Donchs ¿cóm ho haig de dir? per tú tot es recell si fins sembla impossible que sigues tan crudell

ERID. Ho soch perque t'estimo. Sols l'amor m'angunfa, si no t'estimés tant no t'atormentaria.

Jo sento el goig al cor quan tendrament m'aculls y suau m'estrenys les mans y'm riuen els teus ulls; llavors, grans mercés! Pro'm resta la recança de que un frueixi d'aquella benhaurança.

AMI. El goig que tú assoleixes, de mí cap la assolit.

ERID. No es prou aixó: aborreixlos; no'ls deixis cap dalit.

AMI. ¿Aborrir jo? ¿a n'a qui?

ERID. A tots els que t'estimin.

AMI. ¡Fora bona!

ERID. Sí; es clar; tú vols que se t'arrimin; allunyarlos ¡qu'es cas! ¡si follejá es un gust!

AMI. Eridon, Eridon ¡a fe qu'ets ben injust! aymá y aborrí ensemps no hi ha qui ho acomodi; el cor que sab l'amor no pot sabé'l qu'es odi; l'amor vol cor suau, y ab l'odi no ho pot sê; ¿no ho veus que tinch rahó?

ERID.

Veig que't defenses bé
alló qu'es per vosaltres el goig de més empenta:
tenir trenta aymadors, y enganyals a tots trenta.
Avuy es un gran día pel teu orgull d'amor:
avuy veurás rendit més d'un adorador.
En molts resplandirà la flama que'ls devora
y no tindrás prous ulls per vèure'ls tots alhora.
Entre tants folls que't voltin, vés a fruirte, vés,
y pensa que de tots só el més foll.

AMI. (*Apart*). No puch més.

¡Ay que se'm núia el cor y em sento ja vençuda,
com més me vull alçar més forta es la cayguda.

(*A Erid.*) L'amorós llàs se'm torna un jou pel teu rigor
com més me martiritzes més gran es mon amor;
més suau te responch com més tú m'atormentes;
jo vaig sempre rendintme, y tú may t'acontentes.

¿Qué'm manca dâ en ofrena als teus ressentiments?

¿Vols el meu pler d'avuy? Donchs míratel, ja'l tens!

(*S'arrenca corona y garlandes, les llença y segueix re-
posadament*):

¿Oy, Eridon, que aixís no sents cap més recança?

¿Oy que't plau de mirarm sense els ormeigs de dança?

¿Què dífus? ¿No'm vols guaytar? ¿No fuig el teu neguit?

ERID. (*Cau de genolls devant d'ella*).

¡Amina! ¡Amor! ¡Perdó! ¡Estich avergonyit!

Vés a la festa, vés.

AMI. No, amich, no, ¿per qué plores?

Cantant cançons d'amor passen millor les hores.

ERID. Oh! dolça criatural

AMI. Vés a cercar nous cants. (*Eridon s'en va*).

¿S'en va ben penedit o més altfu qu'avans?

SISENA ESCENA

AMINA

Y sempre vanament m'ablano al seu defici
 ¿l'ha ni sols conmogut aquet nou sacrifici?
 Mes aviat se pensa qu'es ell qui té rahó
 y tú, cor meu que penes, ¿mereixes tal doló?
 Sí que'l mereixes, sí; que mentres ell no para
 de donarte torment, tú l'estimes encare.
 Mes ja no puch més... Oh! callal ¿qué es això?
 Es la colla, la dança... Ay, filla! dona bò;
 vull anarhi... Mes ay! Jo no sé que'm detura,
 renoves dintre el cor l'amorosa tortura
 ¿Què hi fá? ¡Foral! A la festa! No puch ¡tinch gran temor!
 Ay pobreta de mí! ¡axó es el goig d'amor!
 (*Cau en l'herbey plorant. Sent venir gent, s'aixuga els ulls y s'aixeca*).
 ¿Qué ve? 'S riuran de mí. ¿Plorá a n'aquestes hores?

SETENA ESCENA

AMINA, AGLEYA Y LAMON

AGL. ¡Aul ¡anemhil corrents; ¡Aminal... ¿De qué plores?

LAM. (*Cullint la corona*).

¡Oh! y la corona en terra! ¡Les flors! ¡Quín desgabell!
 ¡Qué no vens a la festa?

AMI. Sí, quan ho vulgui ell.

AGL. ¿Y qué ho ha de voler? Si que l'hem feta bona!
 Cuyta, digues, ¿qué es? No sigues aixís, donal
 ¿Potser l'Eridon?

AMI. Sí.

AGL.

¡Oh! ja m'ho he pensat.

Encare t'en fa poch... Es dir, que t'ha manat,
mentres duri la festa, no móuret poch ni gaire
y aquí matar l'estona llençant sospirs enlayre.
Ets bella axís tan míssipa com si flors no hi hagués;
pró, creume, ab la corona ho ets un bon xich més.
(Tot signant a Lamon).

Tú, pórtala, emprobemli (*fentho*) Mira quin altre cosal
(*Amina deixa fer ab els ulls baixos*).

Are sí qu'estás bella. (*A Lamon*). Tú, anemsen que
[fem nosa
y passa el temps. Corremhi. (*A la festa*).

LAM.

Correm, si axís te plau.

AMI. Aneu, aneu.

AGL. Amina, ¿no vols venirhi? Aul

(*Amina la guayta tristament y calla*).

LAM. (*Agafa la mà d'Agleya per endúrse-la*).

Deixa, déixala estar ¡no sé qué li faríal
M'esguerra ben bé el ball y el pler de tot lo día;
no n'hi ha cap més com ella pel ball de contrapás;
tant que jo li esperava y are ella no fá cas
de festa ni de ball. Renyints per sempre, rara.

AGL. (*Anantsen ab Lamon*).

Y tens rahó; es tan bell dançà a compás.

AMI. (*Arrencant en plor*).

¡Ay, mare!

AGL. ¿Qué plores?

AMI. No voldría... pro'm daleixo y'm fonch
per'ná a la festa... Vaja, tinch rabia a l'Eridon!

AGL. Y s'ho mereix. Per'xó no cal que l'aborreixis;
cal que l'estimis, pró no pas qu'en tot cedeixis
al seu voler. ¡Aul ¡vinal

LAM.

Al ball y ¡fora dòls!

AMI. ¿Y l'Eridon?

AGL.

No hi pensis. L'espero, y si tú vols
ab mí vindrá a la festa y fins de bona gana.

AMI. Ay! que'm plauría...!

LAM.

¿Sents? ja toquen la sardana.

(*Fan la sardana y Agleya canta seguint la musica*).

«Y quan s'enutja l'aymant per gelós
per una mirada y un bés o bé dos,
y't tracti de falsa o be d'inconstant
tú fesli la sorda cantant y ballant.»

AMI. (*Anant:en ab Lamon*).

Agleya, fes que vinga; allí us esperarem.

AGL. Vés, vés, no'n passis ànsia. L'espero, ja'ns veurem.

VUYTENA ESCENA

AGLEYA Y ERIDON (*ab una flauta y les cançons*)

AGL. Fa temps qu'en tinch desitj de que'ns veyem les cares
ab aquet pastoret. Vull cantárlashi clares,
y avuy m'esbravaré. Veyam si lliguem caps.
Míratel. ¡Eridon!

ERID.

¿Hont es? (*Per Amina*).

AGL.

Ay, ay, ja ho sabs.

Ha anat ab en Lamon corrents a les ballades.

ERID. ¡Malehitsiga el ballar! (*Llença la flauta y les cançons*).

AGL.

¿Y are? ¿qué t'enfades?

ERID. ¡Donchs nol «No vull ballar» me deya fa un moment
y ha llençat la corona... ¿Heu vist més fingiment?
¿Y no m'haig d'enfadar? ¡Mal llamp!
(*Llença y trepitja les cançons*). Val més que calli.

AGL. (*Reposadament*).

Pró, escolta, ¿tú quín dret hi tens a que no balli?
¿Es dir; que perque t'ayma y la vols ab ardor
per ella no ha d'haverhi res més que'l teu amor?
¿Qué't penses que una noya tan maca y aixerida
aixís que té aymador ja s'ha d'enterrá en vida?
Les seues millors hores ¿no te les dona a tú?
y les altres ¿no hi pensa? Donchs, si n'estás segú
¿per qué aquêt enuig teu que sempre l'atormenta?
Se pot estimar molt y fer vida contenta.

(*Eridon deixa caure els brassos y mira al cel desesperat*)

¿Qué't creus qu'en els aymants es una gran virtut;
no fe un pas un del altre? Lo qu'es, esclavitut,
si tú vas a la festa, guaytarte allí eternida,
si tú enutjat ne fuigs, fugí ab tú desseguida;
y sempre tremolosa per por de ferte un tort,
ja'n fuig ja de la dança, pró se li queda el cor.

ERID. (*Amargament*). Vés dient...!

AGL. Ja't convé senti'l que te engunía.
Hont no hi ha llibertat no hi pot havé alegría:
me plau a mí'l cantar; pró'm manan la cançó;
ja n'he perdut les ganes y dich: «Donchs are no».
Lliure, no tingues por que l'amor desmereixi,
pró esclava, al cap de vall, potser que t'aborreixi.

ERID. ¡A mí aborrirem!

AGL. Oh, síl y t'estará molt bé,
si per servir l'amor no fas lo qu'has de fé.
Sols pot mostrars constant en l'amorosa oferta
un cor, quan es deixat en llibertat complerta.
¿Cóm podrás saber may si t'es o no fidel
l'aucell dintre la gabia? Pró déixal volá al cel

y després de miral qu'alegament s'ausenta,
al véurel torná a tú ¿el goig no se t'augmenta?
—Veyeu quin aucell—díus—tornar no lí sab greul
coneix la llibertat y vol está a prop meu.—
Aixís quan de la festa retorna a tú l'aymada
del ball y l'alegría encare acalorada
y al primé esguart que't dona ja't deixa ben segú
que no ha tingut ple goig perque no hi eras tú
y't jura qu'un bés teu val més que tota festa
¿qué't resta dominar llavors, ingrát, qué't resta?

ERID. ¡Agleyal...

AGL. Sí, del cel la irà s'enardeix
quan el que's benhaurat el seu bé desconeix.
Aul sigas, donchs, content, si no vols que't castigui
el plor de l'estimada.

ERID. Pró jo ¿qué vols que't digui?
No'm puch acostumar a veure que, ballant,
la miren y l'abracen y ella els fa bon semblant.
Ja no més de pensarhi el cor se m'esboçinal

AGL. Y a fè es ben poca cosa ¡a tú tot t'amohinal
y fins un bés ¡bé! ¿qué?...

ERID. ¿Qué díus? ¡besos! y quants?

AGL. Jo crech que cada cor serva el secret de tants
que si'ls contés... pro bah! d'axó quí se'n adona?
si tú besas a un altre, ella be t'ho perdona.

ERID. (*Entendrintse*). Agleya...!

AGL. No vull dirte que ho fassis, perxó, no.
(*Li agafa la mà*).

Adeu. Les mans te cremen.

ERID. Agleyal no sé ont só!

AGL. ¿De irat qu'estás ab ella? Bé, cálmat. A trobarla

vaig corrents; y, de tú, si tremolosa'm parla
li diré: Oh! és tan bo! l'Eridon, axó ray!
y la tindrás més tendra y més fidel que may.

(Mira a l'Eridon ab tendresa).

¿No't sembla ja mirar-la venir tota febroso
de la festa, y cercarte cent cops més amorosa?

*(S'acosta més a l'Eridon repenjanse en sa espatlla. Ell
li agafa la mà y li besa).*

Al últim ja t'ovira... Oh! instant suprem d'anhell!
la estrenys dintre'ls teus brassos... y alló ja es está al cel.

Una noya, del ball, sempre en vé més hermosa;
tota roja de galtes y la boca desclosa

pel fatich y mitj riure; el cabell esbullat,
el cos, jo no sé cóm, moventse acompassat,
com si encare dugués el ritme de la dança,
y tot ella més viva y ardenta, abandonantse.

*(Dient axó, va fingint lo que conta, fins inclinarsse al
pit de l'Eridon, que l'abrassa).*

De plaer com el que't dich no n'hi ha cap altre; pró...
tú que no vas al ball no sabs lo qu'es axó.

ERID. Oh! amiga, dolça amiga, jo no ho sabía, no;
pró are sí qu'ho sé!

*(Li abrassa el coll y li fa un petó. Ella deixa fer; pro
després s'enretira y li dtu):*

AGL. Ah! m'has fet un petó!

¿Tú estimes a la Amina?

ERID. Jo, sí.

AGL. Home fals...

ERID. Ho juro!

AGL. Donchs t'en penedirás d'axó, t'ho asseguro.
L'hi has estat infidel.

- ERID.   ¿Infidel, jo? ¿per què?
- AGL.   Es dir, que't creus que no: te creus que no has fet ré donchs jo'n tinch ben be prou. ¿T'ha agradat la besada? els llavis bevolríen tornarhi altra vegada.
Ay! pobra, pobra Amina, si hagués estat aquí.
- ERID.   Qué hauría fet?
- AGL.   ¡Tens calma! Aul ves, pregúntalhi.
- ERID.   Sí, s'hauría enutjat.., pró d'axó no s'en resi, y axis ¿quín mal li fa a n'ella que jo't besi?
Perque si'l bes teu are m'ha sigut delitós axó no vol pas dir que'l d'ella no m'ho fos.
- AGL.   Igual d'fu ella.
- ERID.   Ay!

ULTIMA ESCENA

AMINA, AGLEYA Y ERIDON

- AMI.   ¿Hont es, que jo'l vull veure?
¡Estimat Eridon! L'Agleya m'ha fet creure que podía aná al ball... Mes ja no hi vaig. ¡Perdó!
- ERID.   ¿He sigut fals? (*Girant la cara*).
- AMI.   D'enutj ni sols me mires? ¿No?
- ERID.   (*Apart*). ¿Qué puch dir?
- AMI.   ¿Vols venjarte axis de mí? ¡ay pobral!
¿Per tan petita culpa? Ja ho sé, la rahó't sobra mes ay!
- AGL.   Déixal estar, m'ha besat, fente un tort, y encare té'l regust.
- AMI.   ¿Ell, un petó?
- AGL.   Y ben fort.

AMI. Axó sí que ja es massa. ¿Axís l'amor s'oblida?
¡Malhaurada de mí, l'aymant me té aborrída!
Qui besa altre donzella no pot ser bon aymant;
desde qu'ens estimavem quan he fet jo altre tant?
¿Quíns llavis de pastor han besat la pastora
sino algun qu'altre cop per pagarli penyora?
Si tú ets gelós jo soch gelosa com ningú,
donchs, mira, t'ho perdono; are ¿'m pèrdones, tu?
Prou veig que parlo en va, ben soch de malhaurada?
S'ha fos tot l'amor seu, ja no li soch aymada
ja puch dir lo que vulga, qu'ell me llença al oblit...!

ERID. Davant tanta tendresa me trovo avergonyit.

AMI. ¿Cóm has pogut tant prompte pèndrem l'amor, amiga?

AGL. No tingas por, no ploris... Y bé ¿vols que t'ho diga?
Conech a l'Eridon y sé que t'es fidel.

AMI. ¿Y el bes...?

AGL. Y sí: un sol bés ¿ja vols que clami al cel?
Jo sé'l cóm ha faltat: es falta perdonada
¡miral qué penedit!

ERID. (*Cayent als peus d' Amina*). ¡Amina meua aymada,
sí, ella en té la culpa; m'ha tentat ab excés
y tan prop de la boca que ja no he pogut més!
Jo't só fidel; pro, mira, ha estat una cayguda;
¿per un moment d'oblit serás per mí perduða?

AGL. ¿Veus que s'esplica bé? Vaja, fesli un petó
y no renyíu may més per una distracció. (*A Eridon*).
Amich, are ja ho sabs, si may la veus atreta
pel ball, déxali anar, que no es cap malifeta:
que mirin, que l'abracin, que'ls fassi bon semblant,
y tú de mica en mica t'hi vas acostumant,
perque axó al cap d'avall no té pas res que veure!

No l'atormentis més. Mira, si't vols distreure
t'en vas ab ella al ball.

AMI. ¿Anemhi?

ERID. (*A Agleya*) El teu bes
m'ha ensenyat a ser dócil.

AGL. Vaja, no hi pensem més
(*A Amina*) pró si algún cop, gelós, te vol moure baralla
retreuli aquet petó y ja veurás com calla.
Axó va pels gelosos: quan ens atormenteu
remembreu vostres faltes; penseuhi be... y calleu.

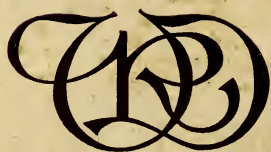
SE CLOU LA CORTINA

*Aqueixa pastorel·la fou estrenada
ab gran èxit pel "Teatre Intim"
en el Teatre de les Arts de
Barcelona, la nit del
9 de Novembre
de 1903*

0'50 PTES.